

[Ingmar Wagner.]

en skærpende omstændighed, at en forbrydelse er forøvet af en overordnet militærperson, da befalingsmænds pligter og ansvar må være større end menige soldaters. De menige indtager ikke overordnede stillinger i samfundet; de er kun midlertidigt i tjeneste i hæren, og de ganske unge kan på forhånd ikke anses for at have nået samme modenhedsgrad som uddannede befalingsmænd. For de menige er det væsentlig hensynet til disciplinen, der er afgørende ved militærsagers afgørelse, men der må naturligvis stilles endnu større krav til disciplinen og mønsterværdig optræden hos de folk, der indtager ledende stillinger indenfor militæret.

Da befalingsmændene skal foregå de underordnede med et godt eksempel, bør der udvises en passende strengthed overfor de overordnede forseelser. Straffens størrelse bør efter min opfattelse udmåles efter det ansvar, man har. I øjeblikket viser dommene en helt anden tendens. Officerer dømmes mildt eller frifindes, medens menige soldater dømmes med lovens hele strengthed, et forhold, der kun kan give anledning til protester fra befolkningen.

Der går ganske givet mange myndighedsmisbrug i svang, og derfor bør der slås kraftigt ned, når der indledes retsforfølgning mod officerer, især når det gælder soldaterplagerier o. lign. På samme måde må det være en skærpende omstændighed ved en forbrydelse, at den er udøvet under misbrug af forholdet som overordnet. Det viser sig, at soldaterne kun i de færreste tilfælde tør klage over overordnede overgreb, og den omstændighed, at de pligtmæssigt skal adlyde den overordnede og ikke må kritisere hans ulovligheder, gør den overordnede forbrydelse særlig grov.

Flere af de sager, der har været fremme, har været af meget alvorlig karakter, fordi de meniges liv og velfærd har været udsat for fare ved officerers forsømmelighed. Skønt sagerens alvor burde give grund til strengere afgørelser, har de afsagte domme været så

milde, at det — som jeg før sagde — har vakt opsigt i offentligheden. Særlig sagen om soldaten, der druknede i Ringe å ved Birkebæk plantage, har vakt stærk kritik; men der foreligger mange andre eksempler på, at en officer, som begår handlinger eller gør sig skyldig i forsømmelser, der burde straffes som uagtsomt manddrab eller uagtsom legemsbeskadigelse, straffes betydeligt mildere, end hvis en civilperson var tiltalt for en lignende handling. Ved røgforgiftningsaffæren i Næstved slap den ansvarlige løjtnant f. eks. med en tilrettevisning. Ved eksplosionskatastrofen på Holmen fandt retten ikke, at nogen officer kunne drages til ansvar for de forsømmelser, der fik så almenfarlige konsekvenser — og der findes mange andre tilfælde, som viser det samme.

Da hverken de militære rettergangschefer eller domstolene synes at tage tilstrækkeligt hensyn til de vægtige grunde, der burde medføre, at befalingsmænds forseelser straffes med en rimelig strengthed, bør det foreskrives i den militære straffelov, at det er en skærpende omstændighed, at en forbrydelse forøves af en befalingsmand.

Med disse få bemærkninger skal jeg anbefale dette lovforslag til en velvillig behandling i folketinget.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1955 til 31. marts 1956.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3005; finansudvalgets tillægsbetænkning findes i tillæg D. sp. 3693).

Udenfor tillægsbetænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Alfred Jensen, Ragnhild Andersen og Aksel Larsen:*

Til § 21.

Tekstanmærkning nr. 1:

- 1) I den foreslåede affattelse af tekstanmærkning nr. 1 udgår i stk. 1, 5.—9. linie, ordene „Værnepligtige menige . . . 4 kr. 00 øre pr. dag“ og erstattes af: „Værnepligtige menige: kr. 4 kr. 00 øre pr. dag“.